

like bića oko nas, kidanje veze stvorenoga s »vječnim uzorom« ima za posljedicu otkrivanje zemaljsko-vremenskih bitnih komponenta čovjekove egzistencije, njezine jedinstvenosti i bitne nesvodivosti. Na taj su način stvoreni preduvjeti za jedan novi, sveobuhvatniji, osobni pristup objavi. Ali, na žalost ili na sreću, porušene su fiksirane misaone skele. To se danas održava kako na području praktičnog proživljavanja vjerskih istina i njegovog usklađenja sa spoznajama znanosti, tako i na području teodiceje, koja je suočena izazovom tzv. neutralnosti poruke suvremenih znanosti. Da citiram samo jednog od brojnih mislilaca, koji ne oplakuju spokoj sinteza prošlosti, već vjeruju da vrtlozi označavaju blizinu izvora. Napominjem, da je pisac katolički redovnik, dominikanac, pripadnik reda koji se kroz povijest Crkve od sv. Tome naovamo isticao po svojim smionim i eminentno osobnim sintetičarima. U knjizi *Approches d'une théologie de la science* (izd. 1967) kaže slijedeće: »Suvremena znanost... se otkriva kao moć koja nameće fundamentalno preispitivanje (remise en question) čitavog sklopa koncepcija i sinteza naučavanja tradicionalne teologije. Izgraditi jednu teologiju suočenu s intelektualnom energijom ovakve znanosti zahtijeva od vjernika preispitivanje cijele teologije, a ne samo neke detaljne promjene poslije kojih bi se ponovno nametala jednostavna i prirodna dosadašnja sinteza... Treba uspostaviti solidno impostirano teologiju, poslije gotovo neizmjernog truda koji bi bio okrunjen uspjehom, ili šutjeti. To je razlog zašto katolički teolozi nisu u tom pogledu do sada bog zna što velika rekli« (D. Dubarlé, op. cit. str. 8).

Kad tako govore stručnjaci koji kao teolozi i znanstveni radnici već desetljećima pokušavaju lišiti teologiju i vjersku misao hipoteke zastarjelih sistema i suočiti je s ostalim područjima ljudskog života i istraživanja a da time izbjegnu dvije krajnosti: lirsko oponašanje egzaktnih znanosti u teološkoj i filozofskoj misli (onaj preuranjeni »egzemplarizam« naših katoličkih filozofskih i teoloških udžbenika) i »uzvišenu distantnost« i samočopadno začahurivanje filozofske i teološke misli, onda mi ostali moramo barem nastojati da ne prikazujemo »vječne i prirodne istine« kao nešto po sebi razumljivo, što — eto na žalost — bezbožni ljudi ne slijede. Ako nemamo, nešto konstruktivnije, ako ne pokušavamo doprinijeti, pa makar i skromno, toj sintezi, ako smatramo da je poslanje Crkve »na duhovnom polju« i da njezini »namjesnici« nisu pozvani da se bave svakidašnjim problemima čovjeka, kao što je financijsko pitanje i pitanje života radnika, već da se moraju posvetiti »odgajanju ljudi u duhu kršćanske etike« poslije čega, veoma vjerojatno, neće doći do problema na ostalim »profanim« područjima, onda je najbolje da poslušamo savjet citiranog oca D. Dubarléa i šutimo.

EKUMENSKI SUSRET

Dragi Džinbeg

Nadbiskupsko vijeće Splitske nadbiskupije za dijalog s kršćanima, nekršćanima i ateistima, na prijedlog msgra dra Frane Franića, pozvalo je g. Lazara Babića, vjeroučitelja iz Beograda, da održa predavanje o ekumenizmu na našem području. G. Babić se rado odazvao pozivu i održao predavanje na Centralnoj visokoj bogoslovskoj školi u Splitu na temu: *Ekumenizam i molitva*.

G. Babić je svjestan da teret prošlosti pritišće naše odijeljene Crkve, ali zna da spominjanje i razglabanje

starih trzavica ne vodi ničemu. Zato se i sam u svom izlaganju nije htio upuštati u analizu prošlosti, nego je radije isticao važnost sadašnjosti. »Zato sam odlučio«, kazao je on u početku, »da izbjegnem svako ljudsko filozofiranje i nadmudrivanje, da otvorena srca vidimo jedan drugoga, da tako u svima nama vidimo i upoznemo živoga Boga«.

Držeći se te doista evanđeoske metode, g. Babić je tijekom čitava predavanja isticao dvije temeljne kršćanske ekumenske oznake: *duh lju-*

bavi i duh molitve. Posebno se osvrnuo na Tajnu opraštanja i kajanja kojoj mora prethoditi i stalno je pratiti predana molitva. »Čudesna evanđeoska moć leži u tajni opraštanja i kajanja. Ali svemu tomu prethodi naša zajednička molitva. Tako je ta moć čudesna, nastavio je predavač, da je pravi ekumenizam čvrsto vezan baš uz te plodove evanđeoske ljubavi.« To je tako moćno sredstvo da snažno djeluje i na nekršćane.

Ekumenizam je, istakao je g. Babić, ozbiljna stvar, ali nije nemoguća stvar. Možda se i previše govori kako je ekumenizam tvrd orah, tvrda hrana. Pri tom se, međutim, zaboravlja da je Evanđelje riječ Božja i da nas Duh Sveti neće napustiti. »Ekumenizam je, bez sumnje, tvrda hrana za one koji u Evanđelju ne vide i ne osjećaju blagodatnu silu Duha Svetoga, nego običnu ljudsku filozofiju.«

Polazeći sa stajališta da je evanđeoska ljubav, tj. opraštanje i kajanje, i predana molitva najbolje sredstvo za ostvarenje pravog životnog ekumenizma u ljudskim srcima i ljudskim dušama, predavač se založio u prvom redu za taj duhovni put ekumenskog sazrijevanja. Sve drugo će sazreti u ljubavi i molitvi. Stoga je »potrebno da se mi neprekidno viđamo i susrećemo u molitvi«. »Kroz molitvu ćemo zablistati pred licem Božjim, što i jest naš zajednički cilj«.

Budući da g. Babić smatra da ćemo u duhu Evanđelja, u prvom redu u svom praktičnom kršćanskom životu, ostvariti ekumensko jedinstvo u lju-

bavi i molitvi, on drži da nije ekumenski isticati i braniti doktrinarna stajališta. »Takvi kakvi smo, nije potrebno da branimo dogme jer one su visoko iznad nas. Mi ćemo njihovo autentično tumačenje pronaći u dubokim molitvama. Kroz molitvu mi spoznajemo pravi naš smisao: doksologiju i eshatologiju.«

Osvrćući se na suvremenu etiku i težnju za mirom, predavač je na kraju upozorio na bolnu činjenicu ubijanja najnevinijih. »Čitav svijet se buni protiv logora smrti u ratovima u kulturnom dvadesetom stoljeću. A mi smo u miru, napominje on, u čitavom svijetu u svakom gradu i selu, od bolnice do radilišta, stvorili logore smrti nevine djece.«

Govorimo o miru, kaže g. Babić, a mira nema ni u obitelji, ni u školi, jao, ni u Crkvi. — Mir nam je svima na dohvat ruke: »Mir je u nama ako Krista nosimo sebi.« Mir i ekumenizam na zemlji čekaju evanđeoska načela, naglasio je g. Babić.

Kršćanstvo može preporučiti i obogatiti svijet svojim plodnim evanđeoskim životom, kao što su nam to pokazali kršćanski sveci.

Ekumenski lik predavača i njegova iskrena želja da se u svijetu ostvare evanđeoski principi, da ih ponajprije ostvarimo svaki u sebi, stvorili su za vrijeme diskusije ugodan ekumenski dojam i iskreno uvjerenje da nam je svima na srcu kršćanska i ljudska sloga i jedinstvo.

Bilo bi, stoga, dobro da takvih ekumenskih susreta bude što više.